

اولین معامله در بازار ثانویه: دلار ۷۵۲۳ تومان!

صفحه ۲

یادداشتی بر دفتر شعر «تامحراب آن دو ابرو»
دکتر سیدعلی موسوی گرمارودی

ادیب نوگرای معاصر

صفحه ۱۲

تیتراژ امروز

«وطن امروز» از نقاط ابهام در اطلاعیه سخنگوی وزارت امور خارجه درباره فرخواندن سفیر هلند در تهران گزارش می‌دهد

احضار شد؟!

صفحه ۲

پیام قابل تأمل صدراعظم آلمان به شرکت‌های اقتصادی این کشور

مرکل: برای تجارت با ایران ریسک نمی‌کنیم

صفحه ۲

ویژه‌نامه طنز راه‌راه را در شماره امروز بخوانید

صفحات ۵ و ۱۱

گفت‌وگوی «وطن امروز» با ۲ کارگردان جوان که درباره واقعه گوهر شاد فیلم ساختند

۲ روایت از تاریخ سانسور شده در پرده سینما!

صفحه ۱۲

خیبر

سفر ولایتی به مسکو برای ارائه پیام رهبر انقلاب و رئیس جمهور به پوتین

سخننگوی وزارت امور خارجه در گفت‌وگو با صداسیمیا، با اشاره به تشریح دیدگاهها و مواضع جمهوری اسلامی ایران برای سایر کشورها پس از خروج آمریکا از برجام تصریح کرد: پس از خطای راهبردی آقای ترامپ و خروج از معاهده چندجانبه بین‌المللی برجام، جمهوری اسلامی ایران تصمیم گرفت با اعزام تعدادی از فرستادگان ویژه که حامل پیام مقامات عالیرتبه جمهوری اسلامی ایران هستند، دیدگاهها و مواضع کشورمان را در قبال این رفتار خودخواهانه و خلاف موازین بین‌المللی آمریکا برای سایر کشورها تشریح کند. وی با اشاره به سفر امروز (چهارشنبه) علی‌اکبر ولایتی، مشاور مقام معظم رهبری در امور بین‌الملل به مسکو گفت: سفر آقای ولایتی نیز در همین راستا و با توجه به ویژگی‌های خاص خود مطرح است. بهرام قاسمی افزود: قرار است آقای ولایتی سفرهایی به مسکو و یکن داشته باشند که سفر به مسکو روز چهارشنبه در رأس هیأتی متشکل از مقامات وزارت خارجه انجام می‌شود. سخنگوی وزارت امور خارجه ادامه داد: آقای ولایتی حامل پیام مقام معظم رهبری و رئیس‌جمهور برای رئیس‌جمهور روسیه هستند که این پیام‌ها در دیدار ایشان با ولادیمیر پوتین در کرملین تسلیم رئیس‌جمهور روسیه خواهد شد. قاسمی با اشاره به نوع روابط ایران و روسیه گفت: سفر علی‌اکبر ولایتی به مسکو بسیار مهم است، چرا که روسیه به عنوان یکی از اعضای شورای امنیت در دوران مذاکرات برجام در کنار دیگر کشورها تلاش زیادی را در این گفت‌وگوها ایفا کرده است. وی ادامه داد: مسکو و تهران به عنوان ۲ همسایه با یکدیگر اشتراکات و منافع مشترکی در عرصه‌های منطقه‌ای و جهانی دارند، لذا دیدار آقای ولایتی در کاخ کرملین با پوتین و انتقال پیام‌های مقامات عالیرتبه ایرانی می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد. سخنگوی وزارت امور خارجه یادآور شد: البته در کنار این دیدارها آقای ولایتی دیدارهای دیگری نیز در حوزه مسائل دوجانبه سیاسی و اقتصادی و سایر زمینه‌ها با مقامات روس خواهد داشت و همچنین آخرین تحولات و مسائل منطقه‌ای و جهانی نیز در این مذاکرات مورد بحث و رایزنی قرار خواهد گرفت. قاسمی خاطرنشان کرد: موضوع برجام و خروج آمریکا از این معاهده بین‌المللی عمدتاً محور گفت‌وگوهای آقای ولایتی و هیأت همراه در مسکو خواهد بود.

گزارشی درباره دلایل مبهم کاهش نرخ رشد ظرفیت تولید برق کشور که به خاموشی‌های بی‌سابقه اخیر منجر شد

پشت پرده خاموشی‌ها

رسانده‌اند اما حال که خود صاحب فناوری‌های نوین چون هسته‌ای شده‌اند و در کمال وقاحت دیگران را از رسیدن به این فناوری‌ها بازمی‌دارند، سخن از ضرورت کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی می‌گویند تا مبادا مسیر پیشرفت که آنها طی کرده‌اند، توسط ملت‌های دیگر نیز طی شود. اگر بناسد مصرف سوخت فسیلی در جهان کنترل شود، باید محاسبه شود که از سال ۱۶۹۰ تاکنون هر کشور چقدر سوخت فسیلی مصرف کرده و بر اساس آن، سهم هر کشور در کاهش مصرف تعیین شود که اگر اینگونه شد، کشورهای غربی باید حداقل ۲ قرن هیچ سوخت فسیلی مصرف نکنند! جالب اینکه آمریکا که در حال حاضر بیش از ۹۰ درصد برایش گاز گلخانه‌ای تولید می‌کند، چون موافقتنامه پاریس را در تعارض با منافع ملی خود دید، با یک چرخش خودکار از آن خارج شد.

مصرف مسرفانه برق و اساساً انرژی و هر کالای دیگری حتماً پدیده مضمومی است و باید برای پهنه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف برنامه‌ریزی کرد اما اینکه از یک سو صنعت هسته‌ای کشور را که منبع انرژی تجدیدپذیر است با تحمیل خارجی تعطیل کنیم و از سوی دیگر، در شرایط اقتصادی کنونی و نیاز ما به تولید باز هم برای خوشامد رژیم‌ها و نهادهای خارجی، خاموشی‌های چند ساعته به مردم و واحدهای تولیدی تحمیل کنیم، ساعت کار ادارات را تغییر دهیم، قیمت برق مصرفی مردم را تصاعدی افزایش دهیم و مصرف نهادهای آسیب‌پذیر، نامش دوستی با حمل‌ونقل، صنعت، پتروشیمی و کشاورزی نیز مصرف‌کننده این نوع سوخت هستند و باید منتظر بود «درد زایمان توافقنامه پاریس» سرغ این بخش‌ها نیز بی‌رود. خاموشی‌هایی که این ایام تجربه می‌کنیم، روی آشکار این سکه است اما آسبی که صنعت ملی از این تعهد بی‌اساس خارجی می‌بیند، برای بسیاری از مردم مشهود و ملموس نیست. واقعیتی که به مردم گفته نمی‌شود این است که این محدودیت در مصرف انرژی، در واقع محدودیتی برای توسعه صنعتی ایران است. این قلم همچنان که قائل است و در جای دیگر مبسوط به این بحث پرداخته که کارکرد رژیم‌های بین‌المللی نظیر WTO تثبیت و نهادینه کردن وضع موجود اقتصاد جهانی به نفع کشورهای پیشرفته است، معتقد است موافقتنامه پاریس نیز کارکرد مشابهی دارد. اگر گرم شدن زمین ناشی از سوزاندن سوخت‌های فسیلی باشد، این کشورهای پیشرفته هستند که از زمان اختراع ماشین بخار در سال ۱۶۹۰ میلادی تاکنون، اصلی‌ترین و بیشترین مصرف‌کننده این سوخت‌ها بوده‌اند و قطار پیشرفت خود را به نقطه کنونی

یافته است. سال ۸۴ مجموع ظرفیت اسمی نیروگاه‌های کشور ۴۳-۴۱ مگاوات بوده است که این ظرفیت در سال ۹۲ به ۳۵-۷۰ مگاوات می‌رسد. یعنی در طول ۸ ساله دولت سابق، ما شاهد افزایش ۷۱ درصدی ظرفیت اسمی نیروگاه‌های کشور بوده‌ایم. به عبارت دیگر، در دولت سابق سالانه به طور میانگین ۳۶۴۹ مگاوات به ظرفیت تولید برق کشور اضافه شده است.^(۱) اگر افزایش ظرفیت نیروگاه‌های کشور با همین روند ادامه پیدا می‌کرد، باید در پایان سال ۹۶ ظرفیت اسمی تولید برق نیروگاه‌های کشور به ۸۴۳۱ مگاوات می‌رسید اما این ظرفیت هم‌کنون در ۲۶-۷۸ مگاوات متوقف است، یعنی میانگین رشد سالانه تولید برق در دولت آقای روحانی، ۲۱۲۲ مگاوات بوده و همان‌طور که اشاره شد، نسبت به سطح سابق، حدود ۴۲ درصد کاهش رشد ظرفیت تولید برق داشته‌ایم.

بنابراین نخستین نتیجه‌ای که باید گرفت این است که بحران کمبود برق در سال ۹۷، نه ناشی از کم‌آبی، بلکه ناشی از کم‌کاری دولت آقای روحانی در افزایش ظرفیت نیروگاه‌های کشور است. اگر این کم‌کاری، ناشی از ضعف مدیریتی باشد و فرض را بر این بگیریم که تیم آقای روحانی در ۳ سال باقیمانده از این دولت قصد دارد متفاوت عمل کند، می‌توان و باید با یک فعالیت جهادی، کم‌کاری گذشته را جبران کرد اما اگر این کم‌کاری ریشه سیاسی داشته باشد، برای حل بحران برق، ابتدا آن رویکرد سیاسی غلط باید تغییر کند.

شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد کم‌کاری در افزایش ظرفیت نیروگاهی کشور، می‌تواند مرتبط با یک تعهد خاص از سوی دولت آقای روحانی در عرصه بین‌المللی باشد و این تعهد در سال‌های آینده نیز مانعی برای افزایش ظرفیت نیروگاهی ما خواهد بود. بر اساس برنامه اقدامی که سازمان محیط‌زیست ایران ابان‌ماه ۹۴ در آستانه موافقتنامه اقلیمی پاریس تسلیم UNFCCC کرد،^(۲) متعهد شد تا سال ۲۰۲۰ مجموعاً ۱۲ درصد تولید گازهای گلخانه‌ای خود را کاهش دهد و خانم معصومه ابتکار، رئیس وقت سازمان محیط‌زیست این تعهد را علنی کرد.^(۳) آذرماه ۹۴ نیز معاون اول رئیس‌جمهور وظایف دستگاه‌ها را در زمینه کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای ابلاغ کرد.^(۴) هرچند اجرای این تعهد از سال ۲۰۲۰ آغاز می‌شود اما سال گذشته محسن ناصری، مدیر طرح ملی تغییرات آب‌وهوای سازمان محیط‌زیست اعلام کرد ایران ۳ سال تا ۲۰۲۰ فرصت دارد که «شرایط کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای را فراهم کند» و «جلوگیری از انتشار گاز گلخانه‌ای و اجرایی کردن آن همانند درد

یافتن است. معادلات اقتصادی بشدت از روندهای سیاسی تأثیر می‌پذیرند، ماهیت سیاسی دولت‌ها، رویکرد سیاسی آنها و بالاخره تصمیم‌گیری‌های سیاسی آنها، می‌تواند آثار مثبت یا منفی قابل توجهی بر اقتصاد یک کشور بگذارد. به همین دلیل، در تحلیل واقعیات اقتصادی، با تکیه صرف بر محاسبات ریاضی شاید تا حدودی بتوان به «چیستی» پدیده‌ها پی برد اما دریافت «چرایی» پدیده‌های اقتصادی بدون مطالعه روندهای سیاسی ممکن نخواهد بود. اغلب، منشأ راه‌حل‌های متفاوتی که برای حل مسائل اقتصادی ارائه می‌شود، در تفاوت این دو نگاه است: اقتصاددان ریاضی برای کاهش درد در نواحی از اقتصاد، عادت به تجویز مسکن دارد اما اقتصاددان سیاسی، هرگز درد را به چنین سطح نازلی تنزل نخواهد داد و به دنبال درمان ریشه‌های درد خواهد بود.

خاموشی‌های این ایام، یکی از محل‌های مناقشه این دو نگاه متفاوت درباره حل مسأله است. اقتصاددان ریاضی می‌گوید برق کم است و باید از طریق خاموشی‌های چندساعته، تغییر ساعت کار ادارات و افزایش تصاعدی قیمت برق، مصرف را کنترل کرد. اقتصاددان سیاسی اما سوال می‌کند: چرا برق کم است؟ آیا مسأله به کم‌آبی مربوط می‌شود یا به کم‌کاری یا سیاسی‌کاری؟ لذا راه‌حلی نیز که ارائه می‌کند، با آنچه اقتصاددان ریاضی ارائه کرده، متفاوت است.

تلقی عمومی درباره خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده در سراسر کشور این است که کمبود برق کنونی، ناشی از کم‌آبی است. کاهش ۲۰ درصدی آب موجود در مخازن سد‌های کل کشور در پایان اردیبهشت ۹۷ نسبت به اردیبهشت ۹۶ نیز - هرچند رقم بزرگی نیست - تا حدودی این تلقی را تأیید می‌کند اما یک واقعیت بسیار مهم که کمتر به آن پرداخته می‌شود این است که کمتری از ۱۵ درصد برق کشور در نیروگاه‌های آبی تولید می‌شود و کاهش ۲۰ درصدی در حجم آب موجود در مخازن سد‌ها، نباید به خاموشی‌های کشوری در این ابعاد یا طرح‌هایی چون تغییر ساعات کار ادارات و... منجر شود. از دیگر سو، ایران به عنوان رتبه نخست دارنده ذخایر تجمعی نفت و گاز جهان، قاعدتاً نباید مشکلی در سوخت نیروگاه‌های حرارتی که تأمین‌کننده حدود ۸۵ درصد برق مورد نیاز کشور هستند، داشته باشد. با این وجود، چرا در تابستان ۹۷ شاهد وقوع بحران برق هستیم؟

بررسی گزارش‌های رسمی وزارت نیرو نشان می‌دهد مع الاسف در دولت آقای روحانی نرخ رشد سالانه ظرفیت تولید برق کشور نسبت به دولت سابق (دوره ۸۴ تا ۹۲) حدود ۴۲ درصد کاهش

یادداشت امروز

شرمنده شماییم یا حضرت صادق

حسین قدیانی

گمانم هدف همه توطنه‌ها و حرمت‌شکنی‌ها این است: ابتدا دل‌مان را بشکنند، آنگاه امیدمان را و در نهایت ایمان‌مان را و در این صورت، انسان مایوس گیرم دغدغه‌مند، چه سودی برای خدا دارد، چه نفعی برای جامعه؟! ۴۰ سال بعد از انقلاب اسلامی و قریب ۱۴۰ سال بعد از انقلاب عاشورا اما باید گفت که ما نیز، آن نوگل بهاری نیستیم که با بادی بشکنیم! آن روز که آن پیامبر الهی در زمین خشک، مشغول ساختن کشتی بود، اینستاگرام نبود ولی تمسخر و توهین و هزگی و سخن شلوغ و حرف دروغ، آن روز هم بود و ما اگر قرار بود گناه فرزند را پای پدر بنویسیم، به گواهی قابیل باید ضد آدم می‌شدیم و مستند به پسر نوح، مخالف نخستین پیامبر اولوالعزم! فلان کسکی که نسبتی با امام دارد، ما را از چه چیز می‌ترساند؟! آیا ما عاشق خمینی شدیم، به خاطر نواذ گانش؟! که حالا تداوم عشق ما به روح‌الله، گیر کرده باشد در دست‌انداز زندگی لشرافی بعضی‌ها؟! این درست که آخرالزمان است و به مدد همین مجازستان، پیچیدگی فتنه‌ها، هر روز پیش از روز پیش می‌شود لیکن ایمان و اراده و صبر و بصر ما هم آنقدر سست نیست که دشمن‌دوستان توهم زده‌اند! ما ماندگارت را از این حرف‌هایم پسی ولایت! و ماندگاری ایمان ما را از رقص در شب شهادت نترسانید! اینکه خبا، بی‌حرمتی است و قطعاً محکوم است و واقعاً جا دارد معطوف به دست‌اندر کارانی که عوض انجام کارشان من جمله فراهم کردن زمین شغل و ازدواج جوانان، خواسته یا ناخواسته مروج بی‌حیایی‌ها و مبلغ بی‌حرمتی‌ها می‌شوند، پناه به خدا ببریم بلکه زودتر بقیه‌الله را بفروست، لیکن ما شاهد عاشقانه‌ترین رقص‌ها هم بوده‌ایم؛ در سهرای شهادت کربلای ۵ که همه شب‌های شب شهادت بود، هیچ شهیدی بسر زمین نمی‌افتاد الا آنکه قبلیش، لحظاتی پیش معشوق برقصا! گفت: «ما هرگز ز سر بریده می‌ترسیدیم/ در محفل عاشقان نمی‌رقصدیم!» رقص پروانه با بال سوخته، نزد شمع محبوب کجا و بی‌عفتی کجا؟! خسته از محافل عیش و نوش، دلم «محفل عاشقان» می‌خواهد! کجا باید شمشیرزنده‌اران گردان حبیب!؟ کجا باید سواران قاقی عاشورا!؟ کجا باید پیرهای کبیل!؟ کجا باید مردان بی‌ادعا!؟ والله کار از حسرت گذشته است؛ رسماً داریم به شما حسادت می‌کنیم و با دلی غمگین اما هنوز هم امیدوار ادامه می‌دهیم. راتان را ان‌شاءالله! نوشتیم «دلی غمگین» چرا که کار این حرمت‌شکنی‌ها، شکستن دل است و از «میدواری» نوشتیم، چرا که احتیاج دل است که به امید، فروز از هر دلی است! و اگر قضا هنر آن است که دل محزون، سرشار از امید باشد! و ما تجسم امیدیم، آن هم در عصری که اسلحه پأس ملام تیر می‌اندازد! شعار هم نمی‌دهیم! شور و شعور عاشورا اگر بند چپار تا شبیه و تحریف مکتب بود، در همان مجلس یزید، حسین بن علی علیه‌السلام باید برای همیشه می‌مرد اما خدا چنان نگاه صبیری ارزانی چشم اهل معرفت کرده که حتی در ورای جور زمان و زخم زبان نیز، جز زیبایی چیزی نبینند! با افتخار، الگوی ما یک زن است! یک شیرزن! بانویی که کوهی از مصیبت و رشته کوهی از حرمت‌شکنی هم نتوانست خللی در ارادش وارد کند! بانویی که ایمانش به خدا بود و خدا اینکهقدر تقدیر کرده بود که سیدالشهدا با شهادتش نه‌تنها نمیرد، بلکه غوغا کند در عالم! واقعیت آن است که علیه هیچ روزی اندازه روز عاشورا، دشمنی نشده اما خدا جواب شیاطینی را که عاشورا را و زیارت عاشورا را نمی‌خواستند، با اربعین و زیارت اربعین داد! تا خدا خداسد، مضافاً با معصومین باید هم، تنها نور آفتاب‌شان را بیشتر می‌کند! اگر قرار بود سنگ ابلهان، نورافشانی صوت و صورت اسام را خاموش کند، دیگر خبری از نام «محمد» صلوات‌الله علیه نبود! کم سنگ خورد پیامبر خاتم!؟ کم بی‌حرمتی دید محمد امین!؟ کم دشنام شنید!؟ کم زخم زبان خورد!؟ بگذار فاش بگویم که «امام صادق» نام تمام مساجد ما است و اگر قرار بود با حرمت‌شکنی، قال‌الصادق علیه‌السلام به گوش ما نرسد، زمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، مناسب‌تر بودا امامی که هم‌عصر با هر دو حکومت بنی‌امیه و بنی‌عباس بود، تا امروز که آخرالزمان باشد، سفره درس و بحث‌شان دائر است! و جنگ با چنین خورشیدی، تنها مایه روسیاهی بیشتر هتاکان می‌شود!

ادامه در صفحه ۱۶

ادامه در صفحه ۱۶